

OBSAH

1. Úvod	8
2. Teoretické a metodologické východiská, ciele výskumu	11
2.1 Teoretické východiská výskumu	11
2.1.1 Kultúra a sociálna realita	11
2.1.2 Paradigma	12
2.1.3 Teória systémov	15
2.1.4 Retrodikcia a predikcia	16
2.1.5 Priestor a krajina	16
2.1.6 Čas	18
2.2 Metóda výskumu	19
2.3 Objektové ciele výskumu a testované hypotézy	22
3. Štruktúra práce a metodika výskumu	25
3.1 Definovanie pojmov	25
3.2 Postup výskumu	26
3.3 Funkčné ciele výskumu	28
4. Osídlenie a štruktúra osídlenia – definícia a vymedzenia	29
4.1 Štruktúra času – časové vymedzenie	29
4.2 Priestorová štruktúra – geografické vyčlenenie skúmaného územia	30
4.3 Funkčná štruktúra	32
5. Prírodné prostredie (ekoparametre)	34
5.1 Prírodné prostredie a včasnostredoveké aglomerácie	36
5.2 Hydrológia	39
5.3 Geomorfológia	40
5.4 Geológia a pedológia	42
5.5 Vegetácia	44
5.6 Klíma	45
6. Osídlenie povodia stredného toku Moravy vo včasnom stredoveku – všeobecný model (testované hypotézy) a prvý predbežný model	46
6.1 História výskumu	46
6.2 Stav bádania a pramenná báza	48
6.3 Všeobecný model (testované hypotézy)	50
6.3.1 Povodie stredného toku Moravy	51
6.3.2 Zázemie Mikulčíc	53
6.3.3 Okolie hradísk Sudoměřice – Hřůdy a Skalica – Kalvária	57
6.3.4 Povodie Myjavy	60
6.3.5 Komunikácie	62
6.3.6 Hypotéza kumulácie sídlisk v širšom zázemí centrálnych miest	66
6.3.7 Hypotéza o zahusťovaní a diferenciacii sídelnej siete v 9. storočí a jej kolapse v 10. storočí	67
6.3.8 Hypotéza o vplyve niektorých ekoparametrov na štruktúru sídelnej siete	69
6.4 Prvý predbežný model	72
6.4.1 Charakteristika modelu	73
6.4.2 Postup pri tvorbe modelu	74
6.4.3 Výsledný model	87

7. Výskum osídlenia južnej časti Dolnomoravského úvalu vo včasnóm stredoveku (testovanie modelov)	III
7.1 I. fáza terénnych aktivít	III
7.1.1 Metodika	III
7.1.2 Výsledky	113
7.2 Archeologické dáta a prvé externé testovanie predikčných modelov	117
7.3 II. fáza terénnych aktivít	126
7.3.1 Metodika a výsledky	126
7.3.1.1 Moravská Nová Ves – Padělký od vody	126
7.3.1.2 Mikulčice – Valy – severozápadné podhradie (plocha č. 82)	129
7.3.1.3 Mikulčice – Trapíkov (plocha M17)	131
7.3.1.4 Mikulčice – Podbřežníky	134
7.3.1.5 Moravská Nová Ves – Za hřištěm	135
7.3.1.6 Lužice – Vývadilky	136
7.4 Výskum na severnom Záhorí	137
7.4.1 Metodika	137
7.4.2 Výsledky	137
8. Južná časť Dolnomoravského úvalu vo včasnóm stredoveku – syntézy, interpretácie a modely	140
8.1 Syntéza dát	140
8.2 Interpretácia výsledkov	144
8.3 Výsledky výskumu, diskusia, osídlenie ako systém a naratívny model	159
8.3.1 Diskusia	161
8.3.2 Hospodárske zázemie centra ako systém alebo naratívny model	171
8.3.2.1 Ekonomická rovina – subsistenčný, technologicko-remeselnícky a obchodný/komunikačný subsystém	172
8.3.2.2 Sociálna rovina – sociálny, projekčný/symbolický subsystém	181
8.3.2.3 Vývoj osídlenia	190
9. Záver	193
Pramene a literatúra	196
Résumé	222
Prílohy	228
1. Vyhodnotenie rastlinných zvyškov z lokality Mikulčice – plocha 100, rez opevnením <i>Michaela Látková</i>	229
2. Vyhodnotenie rastlinných zvyškov z lokality Mikulčice – plocha M17, sídlisko Trapíkov <i>Michaela Látková</i>	235
3. Mikulčice – Trapíkov, mikromorfologický popis a exoskopická pozorování <i>Jana Šušolová – Roman Hadacz – Veronika Králová – Peter Dundek – Daniel Volařík</i>	250
Obrazová Príloha	261